

Sygn. akt I C 219/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 17 kwietnia 2019 roku

Sąd Rejonowy dla Łodzi Widzewa w Łodzi I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodnicząca: SSR Emilia Racięcka

Protokolant: st. sekret. sądowy Milena Bartłomiejczyk

po rozpoznaniu w dniu 3 kwietnia 2019 roku w Łodzi

sprawy z powództwa K. P.

przeciwko (...) S.A. w W.

o zapłatę:

1. zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwoty :

- 28.000 złotych (dwadzieścia osiem tysięcy) tytułem zadośćuczynienia;

- 1.000 złotych (tysiąc) tytułem zwrotu utraconych zarobków

- 624 złote (sześćset dwadzieścia cztery) tytułem odszkodowania

wszystkie wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 9 stycznia 2015 roku do dnia zapłaty, z tym że od 1 stycznia 2016 roku należą się ustawowe odsetki za opóźnienie;

- 4.562 złote (cztery tysiące pięćset sześćdziesiąt dwa) tytułem zwrotu kosztów procesu;

2. oddała powództwo w pozostałym zakresie;

3. obciąża pozwanego obowiązkiem zwrotu na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego dla Łodzi Widzewa w Łodzi kwoty 773 złotych (siedemset siedemdziesiąt trzy) tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych;

4. nakazuje ściągnąć od powoda z roszczenia zasądzonego w punkcie 1 na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego dla Łodzi Widzewa w Łodzi kwotę 205 złotych (dwieście pięć) tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych.

Sygn. akt I C 219/16

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 14 kwietnia 2016 roku powód K. P., reprezentowany przez profesjonalnego pełnomocnika w osobie adwokata, wniósł o zasądzenie na jego rzecz od pozwanego (...) S.A.:

1. kwoty 32.500 zł tytułem zadośćuczynienia za cierpienie wynikłe z wypadku z dnia 22 grudnia 2014 roku;

2. kwoty 1.024 zł tytułem zwrotu kosztów opieki osób trzecich;

3. kwoty 3.700 zł tytułem zwrotu utraconych zarobków;

wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od powyższych kwot liczonymi od dnia 9 września 2015 roku do dnia zapłaty, a także zasądzenie na jego rzecz zwrotu kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu wskazano, że w dniu 22 grudnia 2014 roku doszło do kolizji pojazdu marki A. (...) z kierowanym przez powoda pojazdem F. (...). Wskutek wypadku powód doznał licznych obrażeń ciała oraz rozstroju zdrowia. Zmuszony był do poniesienia wydatków związanych z leczeniem, a także ograniczenia pracy jako tancerz baletowy. Do dziś odczuwa negatywnie konsekwencje zdrowotne wypadku. Pozwany w toku postępowania likwidacyjnego wypłacił powodowi kwoty 7.500 zł tytułem zadośćuczynienia, 384 zł tytułem kosztów opieki i 2,80 zł odszkodowania. W opinii powoda kwoty te nie rekompensują doznanej przez niego szkody.

/pozew k. 2-6/

W odpowiedzi na pozew pozwany, reprezentowany przez pełnomocnika w osobie radcy prawnego, wniósł o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie na swoją rzecz od powoda zwrotu kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu pozwany zakwestionował powództwo co do wysokości. Wskazał, że w toku postępowania likwidacyjnego została już wypłacona powodowi stosowna kwota. Pozwany podważył także roszczenie w zakresie zwrotu utraconych zarobków, wskazując na jego niedookreślenie i nieudowodnienie.

/odpowiedź na pozew k. 56 - 59/

Do zamknięcia rozprawy strony pozostały na swoich stanowiskach.

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 22 grudnia 2014 roku doszło do kolizji pojazdów A. (...), nr rej. (...), i należącego do powoda F. (...). Samochód marki A. nie ustąpił pierwszeństwa, pojazdowi F., przez co doszło do zderzenia. W wyniku uderzenia pojazd kierowany przez powoda zjechał z jezdni i uderzył w znak drogowy, a następnie w drzewo. Na miejsce wypadku została wezwana Policja, która stwierdziła że sprawcą kolizji był kierowca pojazdu marki A., ubezpieczony w zakresie OC posiadaczy pojazdów mechanicznych w pozwanym towarzystwie ubezpieczeń.

/bezsporne, notatka służbowa k. 77, informacja k. 121v, potwierdzenie OC k. 122 - 123/

Powodowi udzielono pierwszej pomocy medycznej na miejscu zdarzenia, a następnie przewieziono go karetką do szpitala im. M. K.. Po wykonaniu zdjęcia rentgenowskiego zdiagnozowano u niego złamanie z przemieszczeniem trzonu I kości śródreżca lewego. Następnie poszkodowanego przewieziono do Centrum (...) Dydaktycznego, gdzie wykonano dalsze zdjęcia RTG, nastawiono kości ręki i założono gips. Zalecono kontrolę w poradni ortopedycznej, odpoczynek wraz z elewacją kończyny oraz noszenie kołnierza ortopedycznego. Przepisano leki Vessel Due i Reparil.

/karta informacyjna k. 15, 17, zaświadczenie k.16/

W trakcie leczenia powód objęty był opieką medyczną w poradni ortopedycznej i neurologicznej, korzystał także z zabiegów rehabilitacyjnych, zarówno tych przeprowadzanych na oddziale szpitalnym, jak i w poradni fizjoterapeutycznej. Przebywał na zwolnieniu lekarskim od 23 grudnia 2014 roku do 13 lutego 2015 roku. Obecnie nadal przebywa pod opieką lekarza ortopedy i poddaje się zabiegom rehabilitacyjnym.

/dokumentacja medyczna k. 18 – 42, przesłuchanie powoda k. 191 – 192 (w zw. z k. 220) znacznik czasowy 00:40:16/

Zgłoszona przez powoda szkoda została zarejestrowana pod numerem (...).

Lekarz orzecznik sporządzający opinię dla (...) S.A. określił uszczerbek na zdrowiu powoda na 6% (uszkodzenie kończyny górnej – lewej ręki), o charakterze trwałym. Odnotował także rokujące niepomyślne pogorszenie stłuczenie prawego kolana. Stwierdził także, że powód wymagał pomocy osób trzecich w ograniczonym zakresie przez okres 6 tygodni od wypadku, liczbę godzin opieki określono na 48. Przez okres zwolnienia był całkowicie niezdolny do pracy. Na dzień sporządzania opinii poszkodowany zakończył leczenie i powrócił do zdrowia.

/opinia (...) k. 69 – 73/

Decyzją z dnia 8 września 2015 roku pozwany przyznał powodowi kwoty 7.500 zł tytułem zadośćuczynienia, 384 zł tytułem kosztów opieki i 2,80 zł odszkodowania.

/decyzja k. 74/

W wyniku wypadku z dnia 22 grudnia 2014 roku powód doznał złamania I kości śródścza lewej ręki, urazu skrętnego kolana prawego oraz odcinka szyjnego kręgosłupa. Uraz kolana nałożył się i pogłębił istniejące już zmiany zwyrodnieniowe. Uszczerbek związany ze złamaniem ręki wynosił 8%, natomiast związany z urazem kolana oraz kręgosłupa – 2% w obu przypadkach. Zakres dolegliwości bólowych związanych z przedmiotowymi kontuzjami był znaczny przez około 3 tygodnie po wypadku. Dalszy ból związany był bardziej z istniejącymi wcześniej zmianami zwyrodnieniowymi i przeciążeniem ręki. Powód wymagał pomocy osób trzecich w czynnościach życia codziennego przez 6 tygodni w wymiarze 3h dziennie.

/opinia biegłego ortopedy k. 134 – 137, opinia biegłego neurologa k. 159 – 163/

Powód z zawodu jest tancerzem baletowym, pracuje jako solista baletu w Teatrze Wielkim w Ł.. Wskutek doznanych obrażeń nie mógł wykonywać swojej pracy. W dniu 29 grudnia 2014 roku miała zostać zawarta z nim umowa o dzieło – udział w spektaklu (...) w Operze (...) wyceniony na 300 zł, jednakże ze względu na niezdolność do pracy powód nie był w stanie wystąpić na scenie. Powód nie wystąpił także podczas koncertu sylwestrowego, za który miał otrzymać wynagrodzenie w wysokości 700 zł. Przebyte obrażenia mimo wygojenia nadal negatywnie wpływają na jego zdolność do pracy. Nie może skakać ani wykonywać gwałtownych ruchów. Upośledzenie wydolności lokomocyjnych nastęrcza trudności szczególnie przy czynnościach siłowych typowych w zawodzie tancerza, takich jak np. podnoszenie partnerki. Doznane urazy mogą wpłynąć w przyszłości na konieczność wcześniejszego zakończenia przez powoda kariery zawodowej tancerza baletowego. Nie jest możliwe także przeprowadzenie operacji wstawienia endoprotezy stawu kolanowego – powód ma 53 lata, wstawienie endoprotezy uniemożliwiłoby mu w ogóle wykonywanie zawodu. W zawodzie tancerza istnieje duża konkurencja. Niewzięcie udziału w spektaklu oznacza, że na miejsce tancerza wchodzi inna osoba i nie jest możliwe „odzyskanie” spektaklu. Powód obawia się, że przez problemy zdrowotne straci pracę, coraz rzadziej otrzymuje role jako solista, tylko jako członek zespołu

/zaświadczenie k. 43, 44, niepodpisana umowa k. 14, opinia biegłego ortopedy k. 134 – 137, opinia uzupełniająca k. 201, przesłuchanie powoda k. 191 – 192 (w zw. z k. 220) znacznik czasowy 00:11:58 – 00:40:16, przesłuchanie powoda k. 220 znacznik czasowy 00:02:46/

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie całokształtu materiału dowodowego złożonego do akt sprawy. Przy ocenie poniesionego przez powoda uszczerbku na zdrowiu oraz rozmiaru cierpień związanych z przedmiotowym zdarzeniem Sąd oparł się w szczególności na sporządzonych przez powołanych biegłych opiniach specjalistycznych. Obie opinie były kwestionowane przez strony, jednak po sporządzeniu opinii uzupełniających ich wątpliwości zostały rozwiane. Także Sąd nie znalazł przesłanek do kwestionowania wiarygodności i profesjonalizmu sporządzonych opinii. Decydującą rolę w ocenie uszczerbku na zdrowiu powoda i związanych z tym potrzeb miała opinia biegłego lekarza ortopedy. Sąd dopuścił ponadto dowód z zeznań powoda na okoliczność negatywnych konsekwencji przebytej kolizji w jego życiu zawodowym, które zostały uznane za cenne źródło dowodowe.

Sąd pominął dowód z oświadczenia powoda na okoliczność utraconych zarobków związanych z szeregiem spektakli. Przedstawione przez powoda wyliczenia były jedynie szacunkowe i nieskonkretyzowane, a także nie poparte innymi dowodami.

Sąd Rejonowy zważył, co następuje:

Niespornym jest, iż sprawca szkody w dacie zdarzenia miał zawartą z pozwanym Towarzystwem (...) umowę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej. Po jego stronie w związku ze spowodowaniem wypadku komunikacyjnego w dniu 22 grudnia 2014 roku powstała odpowiedzialność za naprawienie powstałej w ten sposób szkody. Stosownie bowiem do brzmienia przepisu art. 436 § 1 k.c. w związku z art. 435 § 1 k.c. samoistny posiadacz mechanicznego środka komunikacji poruszanego za pomocą sił przyrody, ponosi odpowiedzialność za szkodę na osobie lub mieniu, wyrządzoną komukolwiek przez ruch takiego środka, chyba, że szkoda nastąpiła wskutek siły wyższej albo wyłącznie z winy poszkodowanego lub osoby trzeciej, za którą nie ponosi odpowiedzialności.

W przypadku zderzenia się mechanicznych środków komunikacji poruszanych na zasadzie sił przyrody wymienione osoby mogą wzajemnie żądać naprawienia poniesionych szkód tylko na zasadach ogólnych (art. 436 § 2 k.c.).

Odpowiedzialność w niniejszej sprawie opiera się na zasadzie winy sprawcy szkody - kierowcy samochodu który od odpowiedzialności cywilnej ubezpieczony był u pozwanego.

Mając zatem na uwadze powyższe oraz treść art. 822 k.c. stanowiącego, że przez umowę odpowiedzialności cywilnej ubezpieczyciel zobowiązuje się do zapłacenia określonego w umowie odszkodowania za szkody wyrządzone osobom trzecim, wobec których odpowiedzialność za szkodę ponosi ubezpieczony, trzeba przyjąć, że na tle obowiązującego prawa roszczenie powódki co do zasady w stosunku do pozwanej jest uzasadnione. Pozwana nie kwestionowała swojej odpowiedzialności za przedmiotowe zdarzenie.

W myśl przepisu art. 445 § 1 k.c. w związku z art. 444 § 1 zd. 1 k.c. w razie uszkodzenia ciała lub wywołania rozstroju zdrowia Sąd może przyznać poszkodowanemu odpowiednią sumę tytułem zadośćuczynienia za doznaną krzywdę.

Ustalenie wysokości zadośćuczynienia powinno zostać dokonane z uwzględnieniem wszelkich okoliczności mających wpływ na rozmiar doznanej krzywdy oraz to, że zadośćuczynienie ma przede wszystkim charakter kompensacyjny i tym samym jego wysokość winna przedstawiać jakąś odczuwalną wartość (por. przykładowo wyrok SN z dnia 12 kwietnia 1972 roku, II CR 57/72, OSNCP 1972, z. 10, poz. 183 oraz wyrok SN z dnia 24 czerwca 1965 roku, I PR 203/65, OSPIKA 1966, poz. 92).

Pojęcie "sumy odpowiedniej" użyte w art. 445 § 1 k.c. w istocie ma charakter niedookreślony, niemniej jednak w judykaturze wskazane są kryteria, którymi należy się kierować przy ustalaniu wysokości zadośćuczynienia. Zadośćuczynienie ma mieć przede wszystkim charakter kompensacyjny, wobec czego jego wysokość nie może stanowić zapłaty symbolicznej, lecz musi przedstawiać jakąś ekonomicznie odczuwalną wartość. Jednocześnie wysokość ta nie może być nadmierną w stosunku do doznanej krzywdy, ale musi być "odpowiednia" w tym znaczeniu, że powinna być - przy uwzględnieniu krzywdy poszkodowanego - utrzymana w rozsądnych granicach (postanowienie SN - Izba Pracy z 2004-02-18 II UK 329/03).

Ustalając wysokość należnego zadośćuczynienia, w rozpoznawanej sprawie Sąd wziął pod uwagę procent trwałego uszczerbku na zdrowiu powoda – 8% w zakresie sprawności lewej ręki oraz po 2% w zakresie sprawności prawego kolana i odcinka szyjnego kręgosłupa, a także nasilenie cierpień fizycznych i psychicznych w pierwszych miesiącach bezpośrednio po wypadku. Sąd wziął również pod uwagę okoliczność, że w życiu powoda doszło do niekorzystnych zmian spowodowanych urazami doznanymi na skutek przedmiotowego wypadku. Poszkodowany z zawodu jest tancerzem baletowym i pracuje w teatrze. Jego praca w naturalny sposób wiąże się z nasilonym wysiłkiem fizycznym i koniecznością pozostawania w dobrym zdrowiu. Jakiegokolwiek kontuzje mają negatywny wpływ na ilość pracy i w konsekwencji wysokość wynagrodzenia i prognozę dalszego zatrudnienia. Wskutek doznanych obrażeń powód przez 2 miesiące pozostawał na zwolnieniu lekarskim, przez co nie mógł wykonywać pracy. Na jego miejsce weszli inni

tancerze, przez co powód nie tylko stracił możliwość wystąpienia we wcześniej już ustalonych spektaklach, ale i napotkał trudności z powrotem do pracy w podobnym zakresie, jak przed wypadkiem. Do dziś odczuwa negatywne konsekwencje doznanych obrażeń. Jego ograniczenia w mobilności nie mają większego znaczenia na wykonywanie podstawowych czynności, ale mają niebagatelne znaczenie przy wykonywaniu zawodu tancerza. Powód czuje, że przez problemy zdrowotne nie tylko nie może wykonywać pracy na najwyższym poziomie, ale i ma mniejsze szanse na bycie angażowanym w przyszłych spektaklach. Ponadto utrzymujący się uszczerbek może wpłynąć na konieczność wcześniejszego zakończenia przez niego kariery jako tancerza baletowego.

Sąd uznał, że kwotą adekwatną do rozmiaru krzywdy, jakiej powód doznał w związku ze zdarzeniem szkodzącym jest kwota 35.500 zł. W toku postępowania likwidacyjnego strona pozwana wypłaciła powodowi z tytułu zadośćuczynienia kwotę 7.500 zł. Mając powyższe na uwadze, Sąd zasądził od strony pozwanej na rzecz powoda z tytułu zadośćuczynienia kwotę 28.000 zł.

W rozpoznawanej sprawie powód dochodził również kwoty 3.700 zł tytułem zwrotu utraconych zarobków. Podstawę prawną roszczenia powoda w tym zakresie stanowi przepis art. 444 § 1 k.c., zgodnie z którym w razie uszkodzenia ciała lub wywołania rozstroju zdrowia naprawienie szkody obejmuje wszelkie wyniki z tego powodu koszty. Odszkodowanie obejmuje zatem wszelkie wydatki pozostające w związku z uszkodzeniem ciała lub rozstrojem zdrowia, których ocena, na podstawie okoliczności sprawy, należy do sądu. W orzecznictwie Sądu Najwyższego ogranicza się jednak rozmiary obowiązku pokrycia „wszelkich kosztów” wymaganiami, aby ich żądanie było konieczne i celowe (tak m. in. Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 9.01.2008 r., II CSK 425/07, LEX nr 378025). Przepis art. 444 § 1 k.c. ujmuje szkodę w sposób możliwie szeroki, a więc poszkodowany może domagać się kompensaty wszelkich kosztów, w tym także: kosztów transportu, kosztów odwiedzin osób bliskich, kosztów szczególnego odżywiania i pielęgnacji w okresie rekonwalescencji, kosztów nabycia specjalistycznej aparatury rehabilitacyjnej, kosztów przyuczenia do wykonywania nowego zawodu (przez jednorazowe albo okresowe świadczenie), zwrotu utraconych zarobków.

W toku postępowania dowodowego Sąd ustalił, że powód utracił zarobek w wysokości 300 zł w związku z nie zawarciem umowy o dzieło na udział w spektaklu (...), a także zarobek w wysokości 700 zł w związku z niewystąpieniem w zaplanowanym spektaklu noworocznym – łącznie 1.000 zł. Powództwo w tym zakresie w pozostałej części podlegało oddaleniu jako nieudowodnione.

Powód żądał także zasądzenia na swoją rzecz odszkodowania tytułem kosztów opieki osób trzecich, w wysokości 1.024 zł.

Korzystanie z pomocy innej osoby i związane z tym koszty niewątpliwie stanowią koszty leczenia w rozumieniu art. 444 § 1 k.c. Legitymacja czynna żądania zwrotu tych kosztów przysługuje poszkodowanemu niezależnie od tego, kto sprawuje nad nim opiekę. Jednakże ewentualny rozmiar roszczenia przysługującego poszkodowanemu z tego tytułu nie może przekraczać wynagrodzenia osoby mającej odpowiednie kwalifikacje do wykonywania takiej opieki.

Zgodnie z opinią biegłego z zakresu ortopedii powód wymagał pomocy innych osób w niektórych czynnościach życia codziennego w wymiarze 3h dziennie przez 6 tygodni. Jako miarodajna do oceny kosztów opieki przyjęte została przez Sąd stawka wynikająca oświadczenia powoda (k 220) tj. w wysokości 8 zł/h opieki. Stawka ta stosowana jest powszechnie przez Sądy jako pomocnicza przy ustalaniu kosztów opieki osób trzecich stosownie do treści art. 322 k.p.c., gdy rozmiar poniesionej szkody podlega wyliczeniu szacunkowemu, a nadto nie została zakwestionowana przez stronę pozwaną. Wskazana stawka nie została także zakwestionowana przez stronę pozwaną.

Odszkodowanie za koszty opieki osób trzecich zostało wyliczone w następujący sposób: 42 dni x 3h x 8 zł = 1.008 zł z tytułu opieki osób trzecich. Jako, że w toku postępowania likwidacyjnego pozwany wypłacił już powodowi z tego tytułu kwotę 384 zł, Sąd zasądził odszkodowanie w wysokości 624 zł. Roszczenie wypłaty świadczenia w tym zakresie ponad tę kwotę podlegało oddaleniu.

Wszystkie pozostałe roszczenia strony powodowej zostały oddalone jako nieudowodnione. Strona powodowa nie przedstawiła dowodów na poparcie swoich zadań w zakresie przewyższającym zasądzone kwoty.

O odsetkach orzeczono na podstawie art. 481 k.c. w zw. z art. 455 k.c. Pozwany wydał decyzję przyznającą część rzeczywiście należnego roszczenia w dniu 8 września 2015 roku. Już zatem w tym dniu miał pełną wiedzę o okolicznościach sprawy. Odsetki należą się od dnia następującego po wydaniu decyzji, tj. od dnia 9 września 2015 roku, zgodnie z żądaniem strony powodowej.

W dniu 1 stycznia 2016 roku weszła w życie nowelizacja kodeksu cywilnego – Ustawa z dnia 9 października 2015 roku o zmianie ustawy o terminach zapłaty w transakcjach handlowych, ustawy - Kodeks cywilny oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2015 r. poz. 1830), wedle której zmieniła się regulacja odsetek. Sąd zasądził zatem od pozwanego odsetki ustawowe od dnia 9 stycznia 2015 do 31 grudnia 2015 roku, a ustawowe odsetki za opóźnienie od 1 stycznia 2016 roku do dnia zapłaty.

W zakresie odsetek należnych od kwot dochodzonych wskutek rozszerzenia powództwa Sąd zasądził odsetki od dnia następującego po dniu doręczenia pozwanej odpisu pisma rozszerzającego powództwo tj. od 17 lipca 2018 roku, zgodnie z żądaniem strony powodowej.

O kosztach postępowania Sąd orzekł na podstawie art. 100 k.p.c., stosując zasadę stosunkowego rozdziału kosztów. Powód wygrał sprawę w 79%, pozwany jest zatem obowiązany do pokrycia kosztów postępowania w takim zakresie. Na koszty poniesione przez stronę powodową, w łącznej wysokości 7.051 zł, składa się 1.879 zł tytułem opłaty od pozwu, 355,1 zł tytułem wykorzystanej zaliczki na wynagrodzenie biegłego, wynagrodzenie pełnomocnika w wysokości 4.800 zł i 17 zł tytułem opłaty skarbowej od pełnomocnictwa. W toku postępowania strona pozwana wydatkowała łącznie kwotę 4.800 zł tytułem wynagrodzenia pełnomocnika. Pozwany jest zatem obowiązany do zwrotu na rzecz powoda 4.562 zł tytułem kosztów postępowania.

Na podstawie art. 113 ust. 1 u.k.s.c, w zw. z art. 98 § 1 i 3 k.p.c., Sąd nakazał pobrać od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego dla Łodzi Widzewa w Łodzi kwotę 773 zł tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych i z tego samego tytułu ściągnąć z roszczenia zasądzzonego na rzecz powoda kwotę 205 zł.